

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I VODNOGA GOSPODARSTVA

1334

Na temelju članka 24. stavka 5. Zakona o dobrobiti životinja (»Narodne novine«, broj 19/99.) ministar poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva donosi

PRAVILNIK

O UVJETIMA ZA OSNIVANJE I RAD ZOOLOŠKIH VRTOVA

Članak 1.

(1) Ovim se Pravilnikom propisuju uvjeti za osnivanje i rad zooloških vrtova radi zaštite dobrobiti životinja.

(2) Zoološki vrtovi obuhvaćaju i:

- safari park
- dupinarij
- park ptica
- akvarij
- terarij i
- zbirku životinja otvorenu za javnost.

Članak 2.

Ovaj se Pravilnik ne odnosi na:

- privremene izložbe životinja
- objekte za uzgoj životinja
- trgovine za prodaju kućnih ljubimaca
- akvarije i terarije koji služe ukrašavanju prostora
- cirkuse
- zbirke životinja koje nisu otvorene za javnost.

Članak 3.

U ovom Pravilniku pojedini pojmovi imaju sljedeće značenje:

1. »zoološki vrt« sačinjavaju prostori i nastambe u kojima pravne ili fizičke osobe obavljaju djelatnost predstavljanja i zaštite životinja i njihovih staništa te čija je stalna izložba osnovana s ciljem promicanja zaštite životinja i prirode kroz edukaciju, istraživanje i rekreaciju, a otvorena je za javnost najmanje sedam dana godišnje;
2. »safari park« je ograničeno područje u kojem se drže divlje životinje bez vidljivih prepreka i u kojem je posjetiteljima omogućeno promatranje životinja iz vozila;
3. »dupinarij« je nastamba sa specijaliziranom stalnom izložbom morskih sisavaca;
4. »park ptica« je područje/nastamba sa stalnom izložbom ptica;
5. »akvarij« je nastamba s umjetno stvorenim unutarnjim prostorima uređenim za držanje, razmnožavanje, promatranje i istraživanje životinja koje cijeli životni vijek ili njegov veći dio provode u vodi;
6. »terarij« je nastamba s manjim, pretežno umjetno stvorenim, unutarnjim prostorima uređenim za držanje, razmnožavanje, promatranje i istraživanje malih sisavaca, gmazova,

vodozemaca, kukaca ili drugih bezkralježnjaka koji cijeli životni vijek ili njegov veći dio provode na kopnu;

7. »zbirka životinja otvorena za javnost« je područje, prostor ili nastamba uređena za držanje manjeg broja životinjskih vrsta i jedinki;

8. »nastamba« je prostor i njemu pripadajuće prostorije ili objekti u kojima se pojedine životinje ili skupine životinja drže i borave;

9. »nadležno tijelo« je Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva – Uprava za veterinarstvo.

UVJETI ZA OSNIVANJE I RAD ZOOLOŠKOG VRTA

Članak 4.

Zoološki vrt može započeti obavljati djelatnost na temelju rješenja iz članka 24. Zakona kojim nadležno tijelo utvrđuje da su ispunjeni uvjeti za njegovo osnivanje i rad.

Članak 5.

U obavljanju registrirane djelatnosti zoološki vrt, uz odredbe Zakona i ovoga Pravilnika, u svojem poslovanju mora ispunjavati i druge uvjete u skladu s posebnim propisima:

- o minimalnim standardima držanja životinja
- o označavanju životinja
- o vođenju evidencije o životinjama i
- o prijevozu životinja.

Članak 6.

Uz zahtjev za izdavanje rješenja iz članka 4. ovoga Pravilnika, podnosi se:

- a) dokaz o registraciji
- b) podaci o fizičkoj ili pravnoj osobi kao podnositelju zahtjeva (ime i prezime te adresa prebivališta fizičke osobe odnosno naziv i sjedište pravne osobe)
- c) adresa zoološkog vrta
- d) podaci o odgovornoj osobi (ime i prezime, adresa prebivališta)
- e) prikaz iz kojeg će biti vidljivo:
 - planirani broj djelatnika zaduženih za brigu o životinjama, njihova naobrazba i poslovi koje će obavljati
 - planirani broj životinjskih vrsta i jedinki pojedinih životinjskih vrsta
 - nacrt prostora s podacima o veličini i opremi vanjskih i unutarnjih nastambi za životinje
 - plan nabave hrane za pojedinu vrstu životinja
 - plan sprječavanja bijega životinja iz zoološkog vrta kao i ulaska životinja izvana
 - plan djelovanja u slučajevima ugrožavanja sigurnosti životinja ili posjetitelja
 - način osiguranja veterinarske zaštite životinja.

Članak 7.

Rješenje iz članka 4. ovoga Pravilnika izdaje se podnositelju zahtjeva u slučaju udovoljavanja uvjetima iz članka 6. ovoga Pravilnika.

Članak 8.

1) Zoološki vrt se, na temelju rješenja iz članka 4. ovoga Pravilnika, upisuje u Evidenciju odobrenih objekata koja se vodi pri nadležnom tijelu.

2) Evidencija iz stavka 1. ovoga članka mora sadržavati sljedeće podatke:

- a) broj rješenja
- b) datum izdavanja rješenja
- c) adresa zoološkog vrta

d) vrsta zoološkog vrta

e) podatke o fizičkoj ili pravnoj osobi koja obavlja djelatnost (ime i prezime te adresa prebivališta fizičke osobe odnosno naziv i adresa sjedišta pravne osobe).

Članak 9.

(1) Ukoliko se pri inspekcijskom nadzoru utvrdi da zoološki vrt obavlja djelatnost bez rješenja iz članka 4. ovoga Pravilnika ili da više ne udovoljava propisanim uvjetima, nadležni veterinarski inspektor naređuje:

– zatvaranje zoološkog vrta ili jednog njegovog dijela i/ili
– otklanjanje nedostataka u svrhu udovoljavanja odredbama ovoga Pravilnika, ukoliko se takvim postupkom ne ugrožava dobrobit i zdravlje životinja.

(2) Uvjetima iz stavka 1. ovoga članka mora biti udovoljeno u primjerenom roku kojega odredi nadležno tijelo, a koji ne smije biti dulji od dvije godine.

(3) Fizička ili pravna osoba koja obavlja djelatnost u zoološkom vrtu dužna je obavijestiti nadležno tijelo ukoliko namjerava prestati obavljati odobrenu djelatnost, radi brisanja iz Evidencije iz članka 8. stavka 1. ovoga Pravilnika.

Plan zbrinjavanja životinja nakon zatvaranja zoološkog vrta

Članak 10.

(1) Fizička ili pravna osoba koja obavlja djelatnost u zoološkom vrtu mora u slučaju iz članka 9. stavka 1. i 3. ovoga Pravilnika, nadležnom tijelu predložiti plan osiguranja dobrobiti životinja uključujući i njihovo zdravlje i/ili zbrinjavanje, ukoliko više nema uvjeta za njihovo daljnje držanje.

(2) Nadležno tijelo će u suradnji s tijelom nadležnim za zaštitu prirode osigurati zbrinjavanje životinja iz zoološkog vrta u slučajevima iz članka 9. stavka 1. i 3. ovoga Pravilnika.

Članak 11.

Preslika rješenja iz članka 4. ovoga Pravilnika mora cijelo vrijeme biti vidljivo istaknuta u zoološkom vrtu na svim ulazima za posjetitelje.

OPĆI UVJETI

Članak 12.

Zoološki vrt mora, s obzirom na vrstu životinja koje drži, udovoljavati sljedećim uvjetima:

– osigurati visoke standarde držanja životinja na način da ih drži u pojedinim vrstama prilagođenom i obogaćenom prostoru tj. u uvjetima koji zadovoljavaju biološke potrebe pojedinih vrsta i oponašaju njihova prirodna staništa

– osigurati veterinarsku zaštitu životinja

– raspolagati programom hranidbe životinja u skladu s potrebama svake držane vrste i kategorije životinja

– voditi evidenciju o vrstama i broju životinja smještenim u zoološkom vrtu, evidencije propisane u skladu s člankom 18. stavkom 5., člankom 21. stavkom 3. i člankom 25. stavkom 4. te u skladu s posebnim propisima iz članka 5. ovog Pravilnika

– prikazati stručan i human odnos prema životinjama

– sudjelovati u uzgojnim programima ugroženih vrsta

– izmjenjivati s drugim zoološkim vrtovima informacije koje se odnose na očuvanje vrsta i zaštitu njihove dobrobiti

– educirati posjetitelje i podizati svijest javnosti o značaju očuvanja životinjskih vrsta i njihova okoliša te osiguranja dobrobiti životinja, posebice predstavljanjem informacija o izloženim vrstama te njihovim prirodnim staništima.

Smještaj zoološkog vrta

Članak 13.

Pri izgradnji novog zoološkog vrta treba voditi računa da isti bude smješten na prostoru koji će svojom veličinom i drugim obilježjima odgovarati potrebama smještaja planiranog broja i vrste životinja te u skladu s posebnim propisima iz područja prostornog uređenja i zaštite okoliša.

Opskrba vodom

Članak 14.

(1) Zoološki se vrt može opskrbljivati vodom iz javnog vodovoda i/ili vlastitog izvora, a voda koja se koristi za piće mora udovoljavati standardima koji su propisani za pitku vodu.

(2) Pri opskrbi vodom iz vlastitih izvora potrebno je osigurati koncesiju za zahvaćanje voda za tehnološke i slične potrebe u skladu s posebnim propisima.

(3) Otpadne vode iz zoološkog vrta, ako sadrže opasne i štetne tvari koje mogu utjecati na okoliš, moraju se pročišćavati u skladu s posebnim propisima, ovisno o vrsti prijemnika.

Zoološki vrt mora osigurati dozvolu za ispuštanje voda u skladu s posebnim propisima.

Održavanje i čišćenje nastambi

Članak 15.

(1) Kemijska sredstva koja se koriste za čišćenje i dezinfekciju nastambi i prostora zoološkog vrta smiju se koristiti samo po odobrenju i pod nadzorom stručnog osoblja.

(2) Za kemijska sredstva koja se koriste za pranje i dezinfekciju nastambi i prostora zoološkog vrta potrebno je ishoditi vodopravnu dozvolu u skladu s posebnim propisima.

Materijali za izgradnju nastambi

Članak 16.

(1) Materijali koji se upotrebljavaju za izgradnju nastambi zoološkog vrta moraju biti takvi da omogućavaju njihovo higijensko održavanje tj. redovno čišćenje, pranje i, po potrebi, dezinfekciju te ne smiju sadržavati štetne tvari koje mogu ugroziti zdravlje životinja.

(2) Nastambe moraju biti sagrađene i održavane na način da ne dolazi do ozljeđivanja životinja.

(3) Raspoloživi prostor za pojedinu vrstu životinja mora biti uređen i održavan u skladu s minimalnim standardima držanja životinja.

Temperatura, ventilacija i osvjetljenje

Članak 17.

(1) Temperatura, ventilacija i osvjetljenje te razina buke u nastambama moraju biti u skladu s potrebama pojedine vrste životinja. Posebnu pozornost treba obratiti potrebama gravidnih ženki i novorođenih jedinki te novopridošlih životinja kojima se mora omogućiti da se u potpunosti prilagode novom okruženju.

(2) U nastambama za životinje mora biti osigurana prirodna svjetlost i/ili umjetna rasvjeta odgovarajućeg intenziteta prilagođena potrebama pojedinih vrsta životinja.

(3) U nastambama za životinje, s obzirom na potrebe pojedinih vrsta, mora biti osigurano prirodno ili umjetno prozračivanje.

(4) U nastambama mora biti osigurana primjerena vlažnost zraka s obzirom na vrstu životinja, a za tropske vrste životinja potrebno je osigurati odgovarajući sustav održavanja mikroklimatskih uvjeta prilagođenih njihovim specifičnim potrebama.

(5) Potrebno je osigurati prikladno prozračivanje akvarija i ostalih vodenih površina te odgovarajuću temperaturu vode i salinitet.

(6) Životinje u nastambama moraju biti zaštićene od neugodnih klimatskih utjecaja. Vanjske nastambe moraju biti opremljene zaklonima i skloništima za životinje.

Hranjenje i napajanje

Članak 18.

- (1) Životinjama mora biti osigurana dovoljna količina primjerene hrane i vode, ponuđene na prikladan način, ovisno o specifičnim potrebama pojedine životinjske vrste i jedinke.
- (2) Posude s hranom i pićem moraju biti odgovarajuće smještene, po potrebi i učvršćene, tako da su dostupne svakoj jedinki u nastambi.
- (3) Posuđe za hranu i piće ne smije se koristiti u druge svrhe.
- (4) Metode hranjenja moraju biti sigurne i za životinje i za ljude.
- (5) Zoološki vrt mora voditi evidenciju o podrijetlu nabavljene hrane.

Čuvanje i priprema hrane

Članak 19.

- (1) Prostorije za skladištenje hrane moraju biti suhe, zaštićene od bilo koje vrste onečišćenja te od kukaca, ptica, glodavaca i drugih štetnika.
- (2) U prostorijama za skladištenje hrane ne smiju se držati toksične tvari, lešine životinja i odbačeni ostaci hrane.
- (3) Pokvarljive namirnice moraju biti čuvane u hladnjaku.
- (4) Sav pribor, posude i radne površine povezane s pripremanjem hrane za životinje moraju biti održavane čistima i u dobrom stanju.

POSEBNI UVJETI

Sigurnost ljudi i životinja

Članak 20.

- (1) Fizička ili pravna osoba koja obavlja djelatnost u zoološkom vrtu dužna je osigurati zaštitu ljudi (osoblja i posjetitelja) od životinja i životinja od ljudi. Znakove upozorenja za ljude potrebno je istaknuti na vidljivim mjestima.
- (2) Svaki događaj koji ugrožava sigurnost ljudi, sigurnost i dobrobit životinja ili bijeg opasnih životinja mora biti odmah prijavljen nadležnoj policijskoj upravi i veterinarskoj inspekciji.
- (3) Zabranjeno je posjetiteljima uvođenje pasa, mačaka i drugih životinja.
- (4) Prostor zoološkog vrta mora biti ograđen prikladnom ogradom, a ulaz i izlaz mora biti pod kontrolom.

Provjera uvjeta držanja životinja i zdravstvenog stanja životinja

Članak 21.

- (1) Redovita kontrola životinjskih nastambi i opreme kao i zdravlja i ponašanja životinja od osoblja koje se brine za životinje mora se provoditi najmanje jednom dnevno, što može biti i tijekom hranjenja životinja i čišćenja nastambi.
- (2) Osoblje koje se brine za životinje mora o svim znakovima oboljenja i poremećaja ponašanja životinja obavijestiti odgovornu osobu koja mora poduzeti sve potrebne mjere.
- (3) Za svaku životinju ili skupinu životinja potrebno je voditi evidenciju o promjenama zdravstvenog stanja i ponašanja, provedenim zdravstvenim pregledima i liječenjima te ostalim poduzetim mjerama.
- (4) Svi podaci o oboljenjima životinja i poduzetim postupcima te liječenju životinja moraju biti čuvani i dani na uvid na zahtjev nadležne inspekcije.

Način predstavljanja životinja

Članak 22.

(1) Svaka životinja mora biti predstavljena na način da:

- je udovoljeno potrebama životinja prateći najnovije spoznaje o biologiji vrsta i načinu njihova držanja, posebice kada se radi o vrstama koje prije nisu držane ili kod planiranja novog smještaja za već postojeće vrste
- je smještena u što prirodnije uređenoj nastambi (koja oponaša njezino prirodno stanište)
- su nastambe opremljene, u skladu s potrebama životinjske vrste, steljom, šupljinama, kutijama za gniježđenje, bazenima, podlogom, vegetacijom i ostalim materijalima za obogaćenje životnog prostora tako da se omogući ispoljavanje prirodnog ponašanja pojedine vrste životinja. Pri planiranju nastambi mora se u obzir uzeti rast životinja tako da nastamba odgovara potrebama životinje u svakom stadiju njezina rasta i razvoja
- su životinje koje u prirodi žive u skupinama smještene u združljivim skupinama. Kod pojave agresivnosti u skupini životinje smiju biti držane u izolaciji samo zbog zaštite i dobrobiti skupine ili jedinke
- se stvori zanimljiviji prikaz staništa životinje kako bi se potakao razvoj svijesti posjetitelja o potrebi očuvanja okoliša životinja, a time i očuvanje njihove dobrobiti
- barijere i ograde budu postavljene tako da štite životinje i posjetitelje.

(2) Zoološki vrt mora osigurati prikladne mjere kontrole populacije držanih životinja kako bi se spriječilo prekomjerno povećanje njihova broja.

(3) Jedinke različitih vrsta ne smiju se međusobno križati.

Uklanjanje lešina životinja

Članak 23.

S lešinama životinja postupa se u skladu s posebnim propisom.

Kontrola štetočina

Članak 24.

Deratizaciju i dezinfekciju u zoološkom vrtu treba provoditi u skladu s posebnim propisima.

Zaštita od straha i stresa

Članak 25.

Sa životinjama se mora postupati pažljivo kako bi se zaštitila njihova dobrobit i izbjegla nepotrebna patnja i stres ili fizičke ozljede.

Raspolaganje životinjama

Članak 26.

(1) Zoološki vrt može životinje darovati, posuđivati ili prodavati samo registriranim zoološkim vrtovima, na način da se ne ugrozi dobrobit i zdravlje životinja.

(2) Odredbe stavka 1. ovoga članka ne odnose se na provedbu posebnih programa kojima je svrha uzgoj i zaštita ugroženih i zaštićenih vrsta životinja, ako se pri njihovom provođenju osigura dobrobit životinja.

(3) Iznimno od stavka 1. ovog članka, dopuštena je prodaja ili darovanje životinja uzgojenih u tom zoološkom vrtu i drugim osobama, uz prethodno odobrenje nadležnog tijela.

(4) Zoološki vrt mora voditi evidenciju o nabavi životinja i svim ostalim postupcima iz ovog članka.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 27.

(1) Pravne i fizičke osobe koje obavljaju djelatnost predstavljanja životinja dužne su se uskladiti s odredbama ovoga Pravilnika u roku od četiri godine od dana njegova stupanja na snagu.

(2) Pravne ili fizičke osobe koje još nisu započele s obavljanjem djelatnosti predstavljanja životinja javnosti, moraju se uskladiti s odredbama ovoga Pravilnika prije njihovog otvaranja za javnost.

(3) Nadležni veterinarski uredi u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Pravilnika dužni su dostaviti nadležnom tijelu podatke o pravnim i fizičkim osobama iz stavka 1. ovoga članka koje obavljaju djelatnost na njihovom području.

Članak 28.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 322-01/05-01/41

Urbroj: 525-1-05-1

Zagreb, 11. travnja 2005.

Ministar
Petar Čobanković, v. r.